

M

maak zorgresultaten publiek
en ondersteun de patiënt
in zoektocht naar zorg

2014 /9
13 | 05 | 2014

MENSEN

WELVAART

BESCHERMING

Itinera pleit voor een lange termijnstrategie waarbij kwaliteit, patiënt en zorgteam centraal staan

De duurzaamheid van ons gezondheidszorgsysteem staat op het spel. We moeten meer doen maar met minder middelen. Dit is mogelijk als men in de volgende legislatuur bereid is het zorgsysteem anders en vooral slimmer te organiseren. Een lange termijnstrategie met concrete doelstellingen voor het gezondheidsbeleid is noodzakelijk. Itinera brengt in het rapport "Naar een doelgericht gezondheidsbeleid met collectieve ambitie" de belangrijkste prioriteiten in kaart. Itinera plaatst de kwaliteit, de patiënt en het zorgteam centraal in zijn voorstellen voor een doelgericht gezondheidsbeleid.

Voor Itinera heeft elke patiënt het recht om te weten waar men de meest kwaliteitsvolle zorg kan krijgen. Itinera pleit voor het publiek maken van de zorgresultaten. Daarnaast is het invoeren van een betalingssysteem voor ziekenhuizen en artsen dat goede zorgresultaten beloont en anderen prikkelt om beter te doen essentieel. Het zorg- en welzijnsaanbod moet afgestemd worden op de behoefte van de patiënt. De patiënt vindt vandaag zijn weg niet in het zorgaanbod. Itinera pleit voor een coördinatiefunctie, die de patiënt ondersteunt in zijn zoektocht naar zorg.

Daarnaast roept Itinera ook op om te investeren in personeel en zorginnovatie

Maak zorgresultaten publiek

Patiënten in België kunnen zelf kiezen waar men wenst behandeld te worden. Deze keuze wordt vaak bepaald door advies van derden (familie, vrienden, huisarts, ...) maar is zelden gebaseerd op officiële informatie zoals de zorgresultaten van ziekenhuizen. Voor Itinera heeft elke patiënt het fundamentele recht te weten waar hij de meest kwaliteitsvolle zorg kan krijgen. De informatie is beschikbaar. Ze wordt echter noch systematisch, noch uniform bekend gemaakt. Itinera pleit ervoor dat een onafhankelijk orgaan –niet de overheid, noch de ziekenfondsen, noch de zorgverstrekkers zelf– de opdracht krijgt de resultaten te ontsluiten.

Voer betalingssysteem in dat goede zorgresultaten beloont en anderen prikkelt om beter te doen

Het huidige betalingssysteem is toe aan hervorming. Itinera pleit voor een betalingssysteem dat op kwaliteit en meerwaardecreatie steunt. Wie goede zorgresultaten bereikt, wordt beloond; anderen geprikkeld om beter te doen.

Daarnaast dringt een grondige hervorming van de nomenclatuur zich op en moet de scheef trekking tussen de honoraria van verschillende specialismen weggewerkt worden door de betalingskloof tussen technische en intellectuele activiteiten te verkleinen.

Meer kwaliteit en efficiëntie door gezonde competitie tussen zorgverstrekkers

Een gezonde competitie op vlak van kwaliteit en kost zet de ziekenhuizen aan tot het maken van keuzes in het zorgaanbod waarin ze willen uitmunten. Hierdoor kunnen ze groeien tot meer gespecialiseerde én efficiëntere zorgspelers. Het vormen van dynamische samenwerkingsverbanden via zorgnetwerken wordt erdoor gestimuleerd. Itinera waarschuwt dat de noodzaak van meer gespecialiseerde centra niet mag ontaarden in een politieke agenda van arbitraire evenwichten tussen belangen en zuilen. De primaire taak van de overheid is niet het kiezen van winnaars en verliezers in het ziekenhuislandschap. Ze bestaat er in het kader te maken van kwaliteitsregels en kwaliteitsbewaking waarin patiënten – beter geïnformeerd en beter begeleid– de winnaars bepalen op basis van hun kwaliteit.

Behoeft van de patiënt bepaalt het zorg- en welzijnsaanbod

Het aanbod van gezondheidszorg is vandaag te sterk verkaveld in silo's: huisartsen, ziekenhuizen, specialisten, thuiszorg, De patiënt zweeft als een ongeleid projectiel van

huisarts naar diverse specialisten, tussen ziekenhuizen, naar thuiszorg, enz. Dit leidt tot zowel over- als onderconsumptie, en al te vaak tot ronduit de verkeerde zorg. Itinera pleit voor een geïntegreerd zorg- én welzijnsaanbod vertrekkende vanuit de behoeftes van de patiënt. Essentieel voor integrale zorg is een verplicht gebruik van het globaal medisch dossier en een geïntegreerd gezondheidsinformatiesysteem waarbij alle patiënteninformatie in een database beheerd wordt door de huisarts en de patiënt.

Zet middelen in die zelfredzaamheid patiënt verhogen

De basiszorgen en opvolging van de chronische patiënt moet zo veel mogelijk vanuit de ziekenhuizen naar de maatschappij verschoven worden. Dit betekent dat we de zelfredzaamheid van de patiënt moeten verhogen. Dit start bij het inzetten op gezondheidspromotie. Een verhoging van het budget voor preventie is noodzakelijk. Om de verschuiving van de zorg naar de maatschappij mogelijk te maken moet de thuiszorg versterkt worden.

Ondersteun patiënt in zoekproces naar zorg

De patiënt vindt zijn weg niet in het huidige zorgaanbod wat leidt tot onaangepaste zorg, zowel over- en onderconsumptie als de verkeerde zorg. Dit zoekprobleem is er vooral bij de patiënt met een chronische aandoening. We hebben nood aan een vorm van coördinatiefunctie, een soort reisbureaus of Amazon van de zorg, die de individuele patiënt ondersteunt in zijn zoekproces op basis van transparante, toegankelijke en kwaliteitsvolle zorg. De huisarts kan hierbij een coördinerende rol op zich nemen. Toch kiezen we niet voor het beperken van de keuzevrijheid via een getrappt systeem vertrekkende vanuit de huisarts (echelonnering), wat nieuwe schotten kan creëren. Ook de ziekenfondsen kunnen de rol van 'zorgmakelaar' mee opnemen, als hun historisch gegroeide rollen worden uitgeklaard en als ze meer geresponsabiliseerd worden op kwaliteit en kost. De echte doorbraak in deze zoekfunctie verwachten wij van nieuwe technologische ontwikkelingen (bv specifieke apps), het internet, enz.

Investeer in personeel en innovatie

De combinatie van een stijgende complexiteit van zorg met een te krappe personeelsbezetting – gemiddeld 11 patiënten per verpleegkundige – leidt tot een te hoge werkdruk waarbij 1 op 6 van de artsen en zorgverleners risico lopen op een burnout. Itinera pleit om de kansen van de werkvloer optimaal te benutten door niet minder, maar het personeel slimmer in te zetten. Een optimale bestaffing – gebaseerd op kosteneffectiviteitsanalyses – redt namelijk levens. Ook moeten we het personeel wapenen tegen de stijgende jobverwachtingen via procesinnovatie, zorgpaden en teamwerking. Itinera pleit voor een meer flexibele regelgeving rond de invulling van de zorgberoepen, het werken met zelfsturende teams en het maximaal betrekken van deze teams in verbeterprojecten.

Lees het rapport op www.itinerainstitute.org

Voor meer info, neem contact op met **Svin Deneckere** (fellow Itinera): 0475 73 58 95.